Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

30 950 Racisme en Discriminatie

19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 328

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2023

In het vragenuur op 14 februari jl. over de uitspraak van het gerechtshof inzake het hoger beroep over etnisch profileren door de Koninklijke Marechaussee (KMar) heb ik toegezegd dat de instructie aan de KMar om uitvoering te geven aan de uitspraak met de TK wordt gedeeld (Handelingen II 2022/23, nr. 52, mondelinge vragen van het lid van Baarle over het bericht «Marechaussee discrimineert bij grenscontroles, mag huidskleur niet meewegen»). Deze instructie is als bijlage bij deze brief gevoegd.

In de instructie aan de KMar is aangegeven dat op basis van de uitspraak van het gerechtshof geen gebruik mag worden gemaakt van etnische kenmerken (ook niet in uitzonderlijke gevallen), waar dat nog zou gebeuren. De MTV-controles zullen zonder gebruik te maken van etniciteit en ras als selectiecriterium worden voortgezet. De KMar staat voor een integere organisatie en heeft de afgelopen jaren de nodige maatregelen genomen om de controles zo zorgvuldig en professioneel mogelijk uit te voeren om elke vorm van discriminatie te voorkomen, zoals de invoering van het handelingskader professioneel controleren (HKPC) en het opleiden en begeleiden van het personeel om hiermee te werken.

Uit de uitspraak van het hof volgt ook dat deze in beginsel geen gevolgen heeft voor de uitvoering van de MTV-controles in treinen en van weg- en vaarverkeer. Daarbij is geen sprake van individuele selectie en worden alle passagiers van een geselecteerde coupé, voertuig of vaartuig gecontroleerd. Ras en etniciteit waren al geen onderdeel van de selectiebeslissingen in de uitvoering van deze MTV-controles.

De MTV-controles worden uitgevoerd om illegaal verblijf, mensensmokkel en mensenhandel tegen te gaan, het zijn geen grenscontroles aan de Nederlandse buitengrenzen. Daarmee zijn MTV-controles een belangrijk instrument dat het kabinet inzet om ongeoorloofde secundaire migratiestromen naar Nederland te bestrijden. Het kabinet staat tevens voor een

kst-30950-328
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2023

stevige aanpak van mensensmokkel en mensenhandel en acht het hierbij van belang dat instrumenten die hieraan bijdragen zo effectief mogelijk worden ingezet, zo ook de MTV-controles in het kader van mensensmokkel. In dat verband is de KMar gevraagd om in kaart te brengen wat de operationele gevolgen van de uitspraak zijn voor de uitvoering van de MTV-controles in het kader van de aanpak van illegaal verblijf en mensensmokkel en mensenhandel. De KMar zal de uitkomst van deze inventarisatie aan mij rapporteren.

In het vragenuur van 14 februari j. heb ik tevens toegezegd de Kamer voor 24 februari a.s. te informeren over het al dan niet instellen van cassatie. In de regeling van werkzaamheden van 14 februari jl. heeft de Kamer verzocht om een integrale kabinetsreactie op de gevolgen van deze uitspraak voor andere overheidsdiensten en het kabinetsbeleid om discriminatie in overheidsprocessen te voorkomen (Handelingen II 2022/23, nr. 52, Regeling van Werkzaamheden). Deze kabinetsreactie zou voordat er een besluit tot cassatie wel of niet wordt genomen naar de Kamer moeten worden gestuurd. Het is niet mogelijk om een integrale kabinetsreactie op dit onderwerp binnen een week naar de Kamer te sturen. In dat verband zal de Kamer ook later dan was toegezegd over het al dan niet instellen van cassatie geïnformeerd worden. Bovendien geldt dat voor een besluit hierover meer tijd benodigd is, aangezien dit naast een juridische inhoudelijke beoordeling een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen vergt.

Tot slot hecht ik eraan te benadrukken dat het kabinet zich breed blijft inzetten om discriminatie en racisme in overheidsprocessen te voorkomen. Daarnaast investeert KMar continu in het zo professioneel uitvoeren van zijn taken. Ook in de toekomst blijft de KMar werken aan het optimaliseren van de MTV-controles.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg